

רַבִּי יְהוֹשֻעַ וְעִקֵּילָם הַגֵּר

הַכּוֹחַ הַנִּפְלָא שֶׁל אֲרִיכוֹת פָּנִים וְאַהֲבַת ה'

(מתוך מדרש אגדה, ספר האגדה)

זֶהוּ עֶקֶלִיס.

עֶקֶלִיס הָיָה גֵר צַדִּיק אֲשֶׁר
אָהַב אֶת ה' מְאֹד. הוּא עָזַב
אֶת עַבְרֹו כְּדִי לְהִתְחַבֵּר
לְעַם יִשְׂרָאֵל.

עֶקֶלִיס הָיָה אָדָם עָשִׂיר
מְאֹד, וְהָיוּ לוֹ טַוּסִים וְעוֹפּוֹת
יְקָרִים לָרֹב.

בְּכָל יוֹם הוּא הוֹדָה לַה' עַל
כָּל הַטּוֹב שֶׁנָּתַן לוֹ.

הַשְׂאֵלָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל עֲקִילָס
יוֹם אֶחָד, עֲקִילָס קָרָא בַּתּוֹרָה
וַרְאָה פָּסוּק מְיֻחָד עַל הַגֵּרִים:
וְאָהֵב גֵּר לָתֵת לוֹ לֶחֶם וְשִׁמְלָה
עֲקִילָס הִתְפַּלֵּא מְאֹד וְשָׁאֵל אֶת עֲצֻמוֹ:
הֲאֵם ה' הַגְּדוֹל נוֹתֵן לַגֵּרִים רַק
פְּרוֹסַת לֶחֶם וּבֶגֶד פְּשׁוּט? הֲיֵרִי לִי
יֵשׁ עֶשֶׂר רַב וְאַרְמוֹנוֹת! מָה הַסּוּד
הַסּוּד הָרוּחָנִי שֶׁמְסַתֵּר כָּאן?

כְּדִי לְהַבִּין אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה שֶׁל
ה', הָלַךְ עֲקִילָס לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר.

הוא שָׁאל בְּנִימוּס:

כָּבוֹד הָרַב, הֲאֵם כָּל אֲהַבַת ה'
לִגְר מִסֵּתֶכֶמֶת בְּלָחֶם וְשִׁמְלָה?

אֲפִילוֹ הָעֶבְדִּים שְׁלִי לֹא מִסֵּתֶכֶלִים
עַל עֲשׂוֹר כְּזֶה מֵרַב שִׁישׁ לָהֶם!

הַתְּשׁוּבָה שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (מִדַּת הַקִּפְדָּנוּת)

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הָיָה קִפְדָּן. הוּא גָעַר
בַּעֲקִילָס וְאָמַר:

וְכִי זֶה דָּבָר קַל בְּעֵינֶיךָ?!

הָרִי יַעֲקֹב אָבִינוּ, הַסָּבָא הַגָּדוֹל שְׁלָנוּ,
הַתְּפִלָּל לַה' וּבִקֵּשׁ רַק אֶת הַמַּעַט הַזֶּה:

"וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגָּד לְלַבֵּשׁ".

וְאַתָּה מְקַבֵּל זֹאת בְּקִלּוֹת מַה',
וְעוֹד מִתְלוֹנֵן?

A man with a beard, wearing a white robe and a white kippah, is walking away from the viewer through a stone archway. The archway is part of a larger stone structure with intricate carvings. The courtyard is paved with large stone tiles, and there are trees and a cloudy sky in the background. A bright light source, possibly the sun, is shining from the upper right, creating a lens flare effect.

עֲקִילִס יֵצֵא מִרְבִּי אֲלִיעֶזֶר כְּשֶׁלְּבוּ שָׁבוּר.
הוּא הֶרְגִּישׁ שְׁלֹא הֵבִינוּ אוֹתוֹ.
הוּא הָיָה עָצוּב כָּל כָּךְ, וּמֵתוּךְ תִּסְכּוּל כְּמַעֵט
רָצָה לַעֲזֹב אֶת הַיְּהוּדוֹת!
אֶךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אָהֵב אֶת עֲקִילִס, וְכוּוֹן
אוֹתוֹ לְמָקוֹם אַחֵר...

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת

עָקִילִס הֶחֱלִיט לָנִסּוֹת שׁוּב, מִתּוֹךְ
רָצוֹן לְדַעַת אֶת הַתּוֹרָה בְּאַמֶּת.

הוּא הֵלֵךְ לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ
אֶת אוֹתָהּ הַשְּׂאֵלָה בְּדִיוֹק.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ קִבֵּל אוֹתוֹ בְּמֵאוֹר
פָּנִים וּבְחִיּוֹךְ גָּדוֹל.

הוּא הִקְשִׁיב לוֹ בְּסִבָּלָנוֹת וּבְאַהֲבָה
רַבָּה, וְהִתְחִיל לְהַסְבִּיר...

מָהוּ לֶחֶם? מֶזוֹן לַנֶּשֶׁמָה!

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הַסְּבִיר בְּנִיחָת אֶת הַסּוּד הָרוּחָנִי:
בְּנֵי הַיָּקָר, הוּא אָמַר לוֹ,
לֶחֶם – זֶהוּ לֹא סֶתֶם מֶזוֹן לַגּוֹף. זֶהוּ מֶזוֹן לַנֶּשֶׁמָה!
לֶחֶם זֶה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּתֵּן לָנוּ ה'!
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁהַתּוֹרָה קוֹרֵאת לָאָדָם לִלְמֹד: לֵכוּ לֶחֶמוּ בְּלֶחֶמִי!

מַה־יִּשְׁמְלָהָ? עֲטִיפָה שֶׁל מַצּוֹת!

וְגַם שְׁמָלָהּ, הַמְּשִׁיךְ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּחִיךְ מֵאִיר,
אֵינָה סֶתֶם בְּגָד רָגִיל מְבֵד...

שְׁמָלָה – זוֹ מַצּוֹת הַטְּלִית וְהַצִּיצִית, שְׁמַקִּיפָה אֶת הָאָדָם מִכָּל עֵבֶר בְּאַהֲבַת ה'!
מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה (לֶחֶם),
זוֹכָה גַּם לְקַיֵּים אֶת הַמַּצּוֹת (שְׁמָלָה).

הַפֶּסֶחַ הַגָּשָׁמִי

אַהֲבַת ה'

הַסֹּוד הָרוֹחָנִי

הַמַּתָּנָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִיא רוֹחָנִית וְאִינְסוּפִית!

לֶחֶם ← תוֹרָה

שְׂמֵלָה ← טְלִית וּמַצּוֹת

עֲקִילָס הֵבִין נְשָׂה בְּאַמַּת נָתַן לַגָּרִים אֶת הַדָּבָר הַכִּי יָקָר בְּעוֹלָם.

הַהִבְטָחָה לַדּוֹרוֹת הַבָּאִים

אָבֵל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא סִיַּם כָּאֵן. הוּא סִפֵּר
לַעֲקִילָס עַל הַשָּׂכָר הָעָצוּם לַגָּרִים:
וְלֹא עוֹד, אֲלָא שְׂבָנוּתֵיהֶם מִתְחַתְּנוֹת
מִשְׁבָּטֵי כְהוֹנָה,
וּבְנֵי בְנֵיהֶם יִזְכּוּ לְהִיּוֹת כְּהֹנִים גְּדוֹלִים!
הֵם יִלְבָּשׁוּ אֶת מִדֵּי הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, וַיַּעֲבֹדוּ
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ נֶשֶׁל ה'!

לְבוּ שֶׁל עֲקִילָס
וּבְאַהֲבַת ה'!

לְבוּ שֶׁל עֲקִילָס וּבְכֹחַהּ
הִתְמַלֵּא בְּשִׂמְלֵא בְּבוֹ
בְּשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה
הִזְכַּנְתָּ וְהוֹיכֶלֶק מֵעַם
יִשְׂרָאֵל!

הוּא הוֹדָה לַה'
עַל שְׁשֻׁלַּח

הוּא הוֹדָה לַה' עַל
שִׁשְׁלַח לּוֹ אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
שִׁיאִיר לֵאמֹר אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אֲזַר לִינוּ אֶת יוֹשֻׁעִים
מִפִּי שְׁלָה הַתּוֹכָה וְתִ
לִי אֶת יְיָ תַחַת בִּיד
שׁוֹא הוֹלֵךְ מוֹקֵד וְדֹשֶׁת
וּקְבֵר תִּירֶנֶן יֵל אֲמִיר
וְאֵל מִשְׁוֹה

יֵצֵאת הַעֲנִי לְנוֹן יִהְיֶה בְּאַחֶם עֶפְרָיִם דָּע

כִּלְיָא שְׂרַמְתָּה לְדִמְיָא לְכִיר הַכֵּר הַכֵּר לְכִי

לְכִי יִלָּם מוֹ

וּבְמִלֵּא תִבָּא כִּסְוֹת
זוֹא מוֹחֵר לּוֹ
בְּתוֹשֶׁע שִׁיאִיר לּוֹ אֶת
עֲזִיז הַתִּימִים יִצִּיר תִּקִּים
שִׁיאִיר אֶת הַדֶּרֶךְ.

וְהוּא חִבֵּי בְּרִית עֲנָה
מִנֵּרן וְלִ צֶדֶק שְׁמוֹה:
לִיחֻכּוֹת חִיקֶשׁ חֶלֶק
מִעֵיֵאל

הוּא יִתְּאוֹסֶפֶת פְּנִי:
צִנִּי עוֹר יֶדֶךָ יִדְּוֹפֹם
לְוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ.

הוֹזִירוּ כִּמּוֹ גְּדוּלָה
הַזְכּוֹת לְהִיּוֹת יוֹק חֶלֶק
מֵעַם יִשְׂרָאֵל,
וּכְבֹּר לֵילָא הַרְגִישׁ שׁוֹם

לְבוּ שֶׁל עֲקִילָס הִתְמַלֵּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְאַהֲבַת ה'!
הוּא הוֹדָה לַה' עַל שְׁשֻׁלַּח לּוֹ אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שִׁיאִיר לּוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ.
הוּא הִבִּין כִּפָּה גְּדוּלָה הַזְכּוֹת לְהִיּוֹת חֶלֶק מֵעַם יִשְׂרָאֵל,
וּכְבֹּר לֵא הַרְגִישׁ שׁוֹם תִּסְכּוּל אוֹ כֵּעַם.

נְשִׁיתִי דְּרָכִים לַעֲנוֹת עַל שְׂאֵלָה

הַתּוֹצָאָה

קִפְדָּנוֹת
(רַבִּי אֱלִיעֶזֶר)

אֲרִיכוֹת פָּנִים
(רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ)

הַיַּחֲס וְהַדִּיבּוֹר

נְזִיפָה, הַחֲמָרָה
וְחֶסֶר הַבְּנָה

חִיּוּךְ, סִבְלָנוֹת
וְאַהֲבָה רַבָּה

מִדָּה (תְּכוּנָה)

עֲקִילָס מִתְרַחֵק
וְכִמְעַט עוֹזֵב
אֶת הַיְּהוּדוֹת

עֲקִילָס נִשְׁאָר,
שֹׂמֵחַ, וְאוֹהֵב אֶת
ה' וְאֶת הַתּוֹרָה

חכמים במדרש מסכמים: אלטות
לאומיות מורכבות המורידות פני
שקאריך רבי מלוא עניינים קה הנה
הורש עם הנל עילה תעייט מווד

גבור אמתִי הוא זה שְׁמֵאֲרִיךְ אֶפּוֹ

חכמים במדרש מסכמים: אֶלְמֵלָא
אֲרִיכוֹת הַפָּנִים שְׁהֶאֱרִיךְ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
עַם עֲקִילָס, הָיָה עֲקִילָס חוֹזֵר לְסוּרוֹ
עוֹזֵב אֶת. קָרְאוּ עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֶת
הַפְּסוּק הַמְּדַבֵּר עַל כַּח הַסְּבָלָנוֹת:

טוב אֶרְךְ אִפִּים מִגְּבוּר!

הַגְּבוּר הָאֱמֵתִי הוּא לֹא מִי שְׂכוּעַס,
אֶלָּא מִי שֵׁישׁ לוֹ סְבָלָנוֹת (סְבָלָנוֹת
(אֲרִיכוֹת פָּנִים) לְאַחֲרִים.

הַלַּקַח שֶׁלָּנוּ: כּוּחַ הַסִּבְלָנוּת וְהָאֲהָבָה

כְּשֶׁאֲנַחֲנוּ פּוֹגְשִׁים חֵבֶר שְׁקָשָׁה לוֹ אוֹ שֶׁהוּא לֹא מִבֵּין מַשָּׁהוּ, נִסְבִּיר לוֹ בְּנִחָת.
בְּעֶזְרַת אֲרִיכוֹת פָּנִים וְחִיוֹךְ אוֹהֵב, נִקְרֵב אֶת כָּלֶם לַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
נִתְפַּלֵּל לַה' בְּכָל יוֹם, שְׁיִתֵּן לָנוּ אֶת מִדַּת הַסִּבְלָנוּת – אֲרִיכוֹת הַפָּנִים –
כְּדֵי לְאָהֵב אֶת ה' וּלְאָהֵב כָּל יְהוּדֵי וְכָל גֵּר כָּל גֵּר בְּשִׂמְחָה!

